

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

KOM(91) 188 endelig udg. -SYN 344

Bruxelles, den 6 . juni 1991

Forslag til

RADETS DIREKTIV

om ændring af direktiv 89/299/EØF
om kreditinstitutters egenkapital

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. Generelle bemærkninger

I Rådets direktiv 89/299/EØF af 17.4.1989 om kreditinstitutters egenkapital defineres egenkapitalens komponenter. Definitionen af kreditinstitutters egenkapital er et hovedelement i oprettelsen af et indre marked inden for banksektoren, da den anvendes som en målestok for tilsynsstandarderne og danner grundlag for andre begrænsninger.

Den danske regering har givet udtryk for et ønske om, at de få danske realkreditinstitutter, der har form af andelskreditinstitutter eller fonde, får mulighed for at omdanne sig til offentlige aktieselskaber. De vil dermed principielt ikke længere kunne medregne låntagernes solidariske hæftelse i kapitalen i henhold til egenkapitaldirektivet, hvilket ville give dem alvorlige vanskeligheder for så vidt angår overholdelsen af de forskellige krav i EF-direktiverne. Den danske regering har derfor anmodet om, at der vedtages en overgangsordning med henblik på en gnidningsløs nedtrapning af de solidariske hæftelser. Kommissionen har behandlet anmodningen i samarbejde med Det Rådgivende Udvalg for Banklovgivning og er kommet til den konklusion, at realkreditinstitutterne for at lette omdannelsen midlertidigt skal kunne medtage en del af låntagernes solidariske hæftelse.

Denne undtagelse skulle ikke kunne forvride konkurrencen mellem kreditinstitutterne.

Rådet forbeholdt sig ved vedtagelsen af egenkapitaldirektivet i 1989 beføjelserne til at foretage tekniske ændringer. Kommissionen bemærkede dengang, at dette kun ville være en midlertidig løsning og erklærede, at den ville fremsætte forslag om en endelig løsning på dette problem, som ville være i overensstemmelse med uddelegeringen af gennemførelsesbeføjelser i Rådets afgørelse af 13.7.1987.

I mellemtiden har Rådet enstemmigt vedtaget to andre bankdirektiver (andet bankdirektiv og solvensnøgletaldirektivet), der indeholder en anden udvalgsprocedure. Denne løsning kunne imidlertid heller ikke accepteres af Kommissionen, da den var mere vidtgående end udvalgsprocedure III(a) i Rådets afgørelse af 13.7.1987, som er den største indrømmelse, Kommissionen kan give.

II. Gennemgang af artiklerne

Artikel 1: Undtagelse fra artikel 4, stk. 1, i henhold til en ny artikel 4a

I henhold til artikel 4, stk. 1, i direktiv 89/299/EØF kan solidariske hæftelser for låntagerne medtages i egenkapitalen for kreditinstitutter, der er stiftet i form af et andelskreditinstitut, eller som har fondsstatus.

Direktivet indeholder imidlertid ingen bestemmelser om, hvordan sådanne forpligtelser skal behandles, når et kreditinstitut, der er stiftet i form af et andelskreditinstitut, omdannes til et aktieselskab.

Da den danske regering har givet udtryk for et ønske om, at de få danske realkreditinstitutter får mulighed for at omdanne sig til aktieselskaber, og da dette ikke vil kunne gennemføres, såfremt den solidariske hæftelse med øjeblikkelig virkning udgår af egenkapitalen, bør der indføres en overgangsordning til fordel for disse institutter.

Der bør derfor indsættes en ny artikel 4a efter artikel 4 i direktiv 89/299/EØF, således at de danske myndigheder som en midlertidig ordning kan tillade realkreditinstitutterne at medtage en del af deres låntageres solidariske hæftelse i egenkapitalen. I artikel 4a specificeres maksimumsgrundlaget for beregningen, og der fastlægges begrænsninger og tidsplan for, i hvilket omfang og hvor længe sådanne hæftelser kan indgå i egenkapitalen. Fra 1. januar 2001 kan de danske realkreditinstitutter ikke længere medregne denne kategori i egenkapitalen.

Uden nogen overgangsordning for nedtrapning af muligheden for at medtage sådanne forpligtelser ville realkreditinstitutterne have store vanskeligheder med at opfylde de tilsynsmæssige krav i henhold til EF-direktiverne.

Artikel 2: Ændring af artikel 8

Rådet har forbeholdt sig beføjelserne til at foretage tekniske ændringer i egenkapitaldirektivet.

Kommissionen erklærede, at den ville fremsætte forslag til en endelig løsning på dette problem, hvori der tages hensyn til de særlige forhold inden for banksektoren, og som gør det muligt at indføre en mere passende procedure i direktivet.

I mellemtiden har Rådet vedtaget to andre vigtige bankdirektiver (andet bankdirektiv og solvensnøgletaldirektivet), hvori medlemsstaterne enstemmigt har vedtaget en udvalgsprocedure, der er speciel for banksektoren, og som var baseret på erklæringen i Rådets mødeprotokol vedrørende Rådets afgørelse 87/373/EØF af 13. juli 1987 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen.

Ifølge denne erklæring erkendte Rådet og Kommissionen, at Det Rådgivende Udvalg for Banklovgivning var af særlig karakter, og at der var behov for hensigtsmæssige løsninger vedrørende de opgaver, der kunne pålægges det i dets bistand til Kommissionen som led i de gennemførelsesbeføjelser, Rådet uddelegerer.

Ved vedtagelsen af andet bankdirektiv og solvensnøgletaldirektivet kom disse direktiver til at indeholde bestemmelse om et forskriftsudvalg af type III(b) med en repræsentant for medlemsstaterne som formand.

Ved vedtagelsen af begge de ovennævnte direktiver bemærkede Kommissionen, at Rådet enstemmigt fandt, at det er Det Rådgivende Udvalg for Banklovgivning, der er nedsat i henhold til direktiv 77/780/EØF, der bør bistå Kommissionen med eventuelle tekniske tilpasninger af EF's banklovgivning efter udvalgsprocedurerne.

For så vidt angår udøvelsen af gennemførelsesbeføjelserne kan Kommissionen imidlertid ikke strække sig længere end til at acceptere et forskriftsudvalg af variant III(a) i Rådets afgørelse 87/373/EØF af 13.7.1987 med en repræsentant for Kommissionen som formand.

I henhold til den ændrede artikel 8 skal Kommissionen efter at have hørt Det Rådgivende Udvalg for Banklovgivning inden for grænserne af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges den i Traktaten, kunne foretage tekniske ændringer i egenkapitaldirektivet vedrørende tydeliggørelse af definitioner og terminologisk tilpasning generelt eller som følge af senere EF-retsakter vedrørende kreditinstitutter og beslægtede spørgsmål.

Artikel 3 og 4

I disse artikler bestemmes det for det første, at medlemsstaterne skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme direktivet, for det andet, at der udtrykkeligt skal henvises til direktivet i de vedtagne bestemmelser, og for det tredje, at de pågældende bestemmelser skal meddeles Kommissionen.

Forslag til Rådets direktiv
om ændring af direktiv 89/299/EØF om
kreditinstitutters egenkapital

RADET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR -

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 57, stk. 2,

under henvisning til Rådets direktiv (89/299/EØF) af 17. april 1989 om kreditinstitutters egenkapital¹⁾, der indeholder definitioner af de komponenter, der indgår i kreditinstitutters egenkapital, og retningslinjer for beregningen heraf,

under henvisning til forslag fra Kommissionen²⁾,

i samarbejde med Europa-Parlamentet³⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg⁴⁾, og

1) EFT nr. L 124 af 5.5.1989, s. 16.

2) EFT nr.

3) EFT nr.

4) EFT nr.

ud fra følgende betragtninger:

I henhold til artikel 4, stk. 1, i direktiv 89/299/EØF kan låntagernes solidariske hæftelse i kreditinstitutter, der er stiftet i form af andelskreditinstitutter eller fonde, behandles som komponenter af egenkapitalen i henhold til direktivets artikel 2, stk. 1, nr. 7; direktivet indeholder imidlertid ingen bestemmelser om behandlingen af sådanne forpligtelser i tilfælde af, at et kreditinstitut, der er stiftet i form af et andelskreditinstitut eller en fond, får mulighed for at omdanne sig til et aktieselskab;

den danske regering har givet udtryk for et stærkt ønske om, at de få danske realkreditinstitutter, der er stiftet i form af andelskreditinstitutter eller fonde, får mulighed for at omdanne sig til aktieselskaber; for at lette omdannelsen bør der vedtages en midlertidig undtagelse, i henhold til hvilken de kan medtage en del af deres låntageres solidariske forpligtelser i egenkapitalen; denne midlertidige undtagelse bør ikke forvride konkurrencen mellem kreditinstitutter;

Rådet forbeholdt sig beføjelserne til at foretage tekniske ændringer i direktiv 89/299/EØF; Kommissionen erklærede, at den ville fremsætte forslag til en endelig løsning på dette problem, hvori der tages hensyn til de særlige forhold inden for banksektoren, og i henhold til hvilken der indføres en mere hensigtsmæssig gennemførelsesprocedure for direktivet;

gennemførelsesbeføjelser af samme art som dem, Rådet forbeholdt sig i direktiv 89/299/EØF af 17. april 1989 blev tillagt Kommissionen i andet bankdirektiv 89/646/EØF af 15. december 1989;

I betragtning af de særlige forhold inden for banksektoren bør det udvalg, der nedsættes i artikel 22 i andet bankdirektiv, have til opgave at bistå Kommissionen med at udøve de beføjelser, der pålægges den ifølge proceduren i artikel 2, procedure III, variant a), i Rådets afgørelse 87/373/EØF af 13. juli 1987 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen¹⁾ -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

1) EFT nr. L 197 af 18.7.1987, s. 33.

Artikel 1

I direktiv 89/299/EØF indsættes som artikel 4a:

Artikel 4a

Danmark kan tillade, at de danske realkreditinstitutter, der er stiftet i form af andelskreditinstitutter eller fonde inden den 1. januar 1990, og som omdannes til aktieselskaber, fortsat medtager låntagernes solidariske hæftelse som omhandlet i artikel 4, stk. 1, i egenkapitalen med følgende begrænsninger:

- a) "beregningsgrundlaget" for den pågældende del af låntagernes solidariske hæftelse er komponenterne i nr. 1 sammenlagt med komponenterne i nr. 2 og fratrukket komponenterne i nr. 9, 10 og 11 i artikel 2, stk. 1,
- b) "beregningsgrundlaget" pr. 1. januar 1991 eller i tilfælde af, at omdannelsen sker på et senere tidspunkt, på tidspunktet for omdannelsen, er "maksimumsgrundlaget for beregningen". "Beregningsgrundlaget" kan aldrig overstige "maksimumsgrundlaget for beregningen",
- c) "maksimumsgrundlaget for beregningen" nedsættes fra den 1. januar 1997 med halvdelen af provenuet af en eventuel emission af ny kapital som defineret i artikel 2, stk. 1, nr. 1, efter denne dato, og

d) andelen af låntagernes solidariske hæftelse i egenkapitalen må ikke overstige:

50% i 1991 og 1992

45% i 1993 og 1994

40% i 1995 og 1996

35% i 1997

30% i 1998

20% i 1999

10% i 2000 og

0% efter den 1. januar 2001

af "beregningsgrundlaget".

Artikel 2

Artikel 8 i direktiv 89/299/EØF affattes således:

"Artikel 8

1. Uden at foregribe den rapport, der omhandles i artikel 2, stk. 2, andet afsnit, vedtages tekniske ændringer af dette direktiv på følgende områder efter proceduren i stk. 2:
 - tydeliggørelse af definitionerne for at sikre ensartet anvendelse af direktivet i hele EF
 - tydeliggørelse af definitionerne med henlik på gennemførelse af direktivet eller foranlediget af udviklingen på de finansielle markeder
 - indbyrdes tilnærmelse af terminologien vedrørende og udformningen af definitioner i overensstemmelse med senere retsakter om kreditinstitutter og beslægtede spørgsmål.
2. Kommissionen bistås af et udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand, som omhandlet i artikel 22, stk. 2, første afsnit, i andet bankdirektiv 89/646/EØF af 15. december 1989.

Kommissionens repræsentant forelægger udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver en udtalelse om dette

FINANSIEL ERKLÆRING

Dette forslag vil ikke belaste EF's budget.

KONSEKVENSERNE FOR KONKURRENCEEVNE OG BESKÆFTIGELSE

I. Hvad er hovedbegrundelsen for foranstaltningen?

Der er to grunde til at ændre egenkapitaldirektivet på nuværende tidspunkt:

- a) Der skal findes en løsning på det midlertidige problem vedrørende kapitalgrundlaget for danske realkreditinstitutter, der skal omdannes til aktieselskaber
- b) En endelig løsning på spørgsmålet om udvalgsprocedure, hvor gennemførelsesbeføjelserne pålægges Kommissionen.

II. Arten af de berørte virksomheder

De virksomheder, der er omfattet af dette direktiv, er nogle ganske få danske realkreditinstitutter.

III. Hvilke forpligtelser påhviler der virksomhederne direkte?

Forslaget pålægger ikke nogen virksomheder direkte forpligtelser.

I henhold til den nye artikel 4a kan de danske realkreditinstitutter, der skal omdannes til aktieselskaber, inden for visse begrænsninger fortsat kunne medtage låntagernes solidariske hæftelse i egenkapitalen.

Den nye artikel 8 om den ændrede udvalgsprocedure er uden betydning for erhvervslivet.

IV. Hvilke forpligtelser kan det forventes, at der indirekte vil blive pålagt virksomhederne af de lokale myndigheder?

Ingen.

V. Er der særlige foranstaltninger for små og mellemstore virksomheder? I bekræftende fald hvilke?

Da forslaget kun sigter mod at lette omdannelsen af nogle ganske få danske realkreditinstitutter til aktieselskaber og at finde en endelig løsning på spørgsmålet om udvalgsprocedure i egenkapitaldirektivet, vedrører det ikke små og mellemstore virksomheder som en særlig virksomhedskategori.

VI. Hvilken virkning forventes foranstaltningen af få for:

a) virksomhedernes konkurrenceevne?

b) beskæftigelsen?

- a) Hensigten er blot at hindre, at nogle få danske realkreditinstitutter får alvorlige vanskeligheder med at opfylde forsigtighedskravene i EF-direktiverne, ved at indrømme dem en midlertidig undtagelse.

Foranstaltningen skulle imidlertid ikke generelt forvride konkurrencen mellem kreditinstitutterne.

- b) Formålet med denne overgangsordning er at stabilisere det danske banksystem og sikre beskæftigelsen.

VII. Er arbejdsmarkedets parter blevet hørt? Hvad er deres opfattelse?

NEJ. De foreslåede foranstaltninger har meget begrænsede virkninger.